Dinsdag, 1 Juni 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 3916

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand (Aruba ƒ 2.—) bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Eiland Bonaire:
M. L. BOOI Breedestraat, Kralendijk.

Reeds 100.000 U. S. A.-vliegtuigen gebouwd.

Byrnes: „Wij bouwen viermaal zo snel schepen als zij tot zinken gebracht worden."

Chinezen omsingelen 5 Japanse divisies aan Jangtse-front.

Krachtig nieuw bombardement op Foggia.

Aanvallen op delen in Nederland, België, Frankrijk.

BELANGRIJKE REDE VAN JAMES BYRNES.

Douglas Cornell seint uit Spartanburg:

In een redevoering, die wemelde van indrukwekkende cijfers van een overweldigende wapenproductie verklaarde James F. Byrnes: „Vele aanvallen op vele fronten liggen in het verschiet en wij gaan pas de critieke periode van de oorlog in."

De Directeur van de Oorlogs-mobilisatie hield zijn eerste redevoering sedert Roosevelt hem benoemde tot Hoofd van Noordamerika's thuisfront.

Hij beloofde al het mogelijke te doen om „dezelfde coördinatie van werken" tot stand te brengen in de burgerlijke regering als „bestaat aan de militaire fronten." Byrnes zeide, dat de Regerings-overheden moeten werken als een ploeg, gelijk de strijdkrachten doen.

Zijn toespraak tot toehoorders in zijn geboortestad was vol „slecht nieuws voor den man, wien Winston Churchill 'korporaal Hitler' noemt en ook voor de Japanners."

„Het honderdduizendste vliegtuig, dat gemaakt werd sedert wij met onze oorlogsproductie begonnen", aldus Byrnes, „is heden van de lopende band gekomen."

In de loop van dit jaar zullen wij de omvang van onze vloot verdubbelen. In de maand Mei van dit jaar hebben wij driemaal zoveel stukken geschut gemaakt voor de grondstrijdkrachten als wij maakten in al de 19 maanden van de vorige oorlog. Wij bouwen koopvaardijschepen viermaal zo snel als zij tot zinken gebracht worden.

De Verenigde Staten hebben 225.000 kanonnen geproduceerd, sedert zij met de herbewapening begonnen. In de eerste vijf maanden van dit jaar zijn 100 oorlogschepen gereedgemaakt — één in elke 36 uur. Wij hebben eindelijk de as ingehaald in onze voorbereidingen en gaan snel voort. Wij gorden ons thans niet voor een enkele aanval aan een enkel front, doch voor vele aanvallen aan vele fronten, zowel in het Europese krijgsgebied als in de Stille Oceaan. Deze aanvallen zullen komen wanneer en waar de vijand die het minst verwacht en zij zullen niet ophouden alvorens he laatste middel van de Japanse verraderlijkheid en de nazi-tyrannie van de aarde geslagen is."

Met de waarschuwing, dat „wij nog een lange harde weg voor ons hebben" en dat de „hardste strijd nog moet komen", verklaarde Byrnes: „Wij moeten handelen met grotere snelheid en krachtdadigheid dan ooit tevoren. Wij moeten samen leren werken, vechten, offeren als nooit tevoren.

Uw Regering heeft geen recht u tot ploegwerk op te roepen indien zij niet van de Regerings-autoriteiten eist, dat zij als een ploeg samenwerken. Ik geef toe, dat de Regerings-autoriteiten fouten gemaakt hebben. Dat moet worden verwacht van menselijke wezens. Doch het volk heeft het recht te verwachten, dat de Regerings-autoriteiten hun persoonlijke meningen opzij zetten in belang van het geheel en als de officieren van leger en marine samenwerken. Wij moeten rechtvaardig zijn. Er zijn wrijvingen geweest in de Regering, doch dat deze geschillen en hun effect op de oorlogsinspanning overdreven zijn, wordt duidelijk aangetoond door de verklaring, die ik heb afgelegd over onze voortgang".

Byrnes zeide, dat de instelling van het Bureau voor Oorlogs-mobilisatie deel uitmaakt van het „nieuwe en resolute optreden des Presidents om onze oorlogsinspanningen hier aan het thuisfront te verenigen en te versterken".

Geen verklaring kon hij thans afleggen over de plannen, die door het Oorlogsmobilisatie Comité gemaakt worden, alvorens het later in de week bijeen komt, doch „ik beloof u, dat ik alles zal doen wat in mijn vermogen ligt om dezelfde coördinatie tot stand te brengen in de Regerings-afdelingen als die bestaat aan de gevechtsfronten".

„Een staker in de oorlogs-industrie is haast even zeldzaam als een lijntrekker in het leger", aldus Byrnes. Hierbij deelde hij mede, dat de textiel-werkers op patriottische wijze de steun van het recht tot staken in oorlogstijd hebben geweigerd.

Byrnes voer voort: „Wij hebben enkele werkstakingen gehad in de fabrieken, die wapenen produceren. Zij hebben terecht critiek opgewekt. Doch als gij de enkelen veroordeelt, die staken, vergeet dan niet de grote massa van onze arbeiders en, met weinige uitzonderingen, de leiders van de vakbonden, die als allen van ons en meer dan velen onzer ervoor zorgen, dat er geen onderbreking plaats vindt in de oorlogsproductie. Vergeet niet dat in 1942 slechts één-twintigste van één procent van de werktijd der oorlogsproductie is verloren gegaan door stakingen".

Byrnes gaf de volgende cijfers over de productie: 100 oorlogschepen, met uitzondering van de verschillende duizenden landingsvaartuigen, die tijdens de eerste vijf maanden van dit jaar werden gebouwd. Dit is haast evenveel als tijdens het gehele vorige jaar werden gereedgemaakt en driemaal zoveel als in 1941.

Het bouwprogram wordt gemerkt door twee speciale resultaten: vliegdekschepen om de convooien te beschermen en geleideschepen om duikboten te vernietigen.

In de 12 maanden, die hedenavond ten einde komen, hebben de Verenigde Staten meer dan duizend vrachtschepen voor de oceaanvaart gebouwd en haast honderd tankers, vergeleken bij vijftig schepen en twintig tankers in het jaar eindigend 31 Mei 1941. De motorvoertuigen, die verscheept zijn naar de landen onder de leen- en pachtovereenkomsten omvatten haast tweemaal zoveel als voor de Noordamerikaanse strijdkrachten alleen gebouwd werden in Wereldoorlog I. De oorlogsfabrieken in het land hebben 100.000 luchtdoelkanonnen gemaakt en tegelijk een stuk geschut afgeleverd voor elke 45 soldaten. In Wereldoorlog I met een leger, dat half zo groot was — aldus Byrnes — bouwden de Verenigde Staten een stuk geschut voor elke 1100 man.

In drie jaar tijds heeft het land 44.630.000 bommen geleverd voor de Noordamerikaanse en Geallieerde vliegtuigen.

Byrnes stelde de vliegtuig-productie van het jaar dat pas geëindigd is op 60.000 tegen 10.143 in de 12 maanden, die eindigden op 1 Juni 1941.

„Herinnert gij u hoe de Japanse en nazie-propagandisten spotten toen President Roosevelt bekend maakte, dat wij 100.000 vliegtuigen zouden bouwen. Wel, zij spotten nu niet meer. Zij weten, dat het de Verenigde Staten ernst is".

Hoewel hij niet in biezonderheden trad, zeide Byrnes, dat de vliegtuigen steeds zwaarder worden, de proportie van bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen neemt gestadig toe en zij zijn groter (Spartanburg, South Carolina, (AP) 31.5).

BELANGRIJKE CHINESE SUCCESSEN.

Het Chinese communiqué deelde mede, dat de Chinese troepen met steun van het Noordamerikaanse 14de luchtcorps enkele punten bezet hebben in het gebied tussen Hupeh en Hunan en een tegen-offensief langs het gehele front in Midden-China. Tevens werden de vijandelijke verbindingswegen op vele punten ten Oosten van Tungtingmeer doorgesneden.

In de luchtaanvallen van de Noordamerikaanse vliegtuigen werden de Japanse installaties nabij Itsjang en te Yotsjow beschadigd.

Gisteren maakten de Chinezen de herovering bekend van Yuyangkwan op 55 kilometer ten Zuiden van Itsjang. In het grootste Chinese succes sedert de indringers begonnen met hun opmars door de Jangtse-vallei in de richting van Tsjungking verloren de Japanners 2000 man.

Het communqué zeide, dat Tsjang Kai Sjeks troepen Vrijdagnacht binnen de Oostnoort van Sinyang, de Japanse basis in het Zuiden van de provincie Honan, doorbraken en er ernstige schade aanrichtten. Volgens Chinese verklaring worden de Japanners achtervolgd in de richting van Niehtsjitsjo na te zijn verdreven uit Yuyangkwan. Men zeide, dat de verovering van Tsjangyang op 20 kilometer ten Zuiden van Itsjang elk ogenblik verwacht wordt (Tsjungking, (AP) 31. 5).

Het nieuws van vandaag.

Blijkbaar weten de nazies niet wat zij thans moeten beginnen. De tijd voor een offensief aan het Oostfront is sinds lang aangebroken. Maar nog steeds niemendal. Nu de invasie uit het Westen en het Zuiden dreigt, vrezen zij waarschijnlijk zich met een nieuw offensief zodanig aan één front te compromitteren, dat zij straks de Geallieerde aanvallen elders niet zullen kunnen weren. De datum waarop de invasie zal komen, pogen de nazies min of meer te bepalen door ontkenningen op eigen bewegingen uit te lokken en commentaren van de Geallieerde pers te beluisteren (blz. 1).

Aan het Russisch front bepaalt men zich voorlopig dus tot krachtige, doch plaatselijke aanvallen. Volgens de Russen hebben deze weinig of geen succes. In het gebied van Lisitsjansk aan de rivier de Donets werden de nazies tweemaal teruggeworpen naar hun oorspronkelijke stellingen. Bij Velizh, waar het Duitse communiqué gisteren een aanval meldde, schijnt niet veel gaande te zijn, aangezien het Russisch middagcommuniqué zeide, dat er artillerie-vuur heerst en de soldaten van het Rode leger er verkenningen uitvoerden (blz. 1).

Aan het Chinese front wordt nog fel gevochten en thans in het voordeel van Tsjang Kai Sjeks troepen. Yuyangkwan werd heroverd en de Chinezen bedreigen thans Tsjangyang, op slechts 20 kilometer ten Zuiden van de Japanse basis te Itsjang. 5 Japanse divisies zouden omsingeld zijn. In de lucht werden eveneens schitterende successen geboekt. Noordamerikaanse en Chinese vliegers schoten 23 Japanse toestellen neer en vernietigden waarschijnlijk nog 8. Itsjang zelf werd hevig gebombardeerd, alsook Yotsjow. Zo woedt de slag voort aan de Jang-tse-Kiang, de grote Chinese rivier, waarover wij heden een geheel artikel plaatsen op blz. 4.

Bombardementen hebben nog immer voortgang op Europa. Bij dag werden twee grote vluchten door de Royal Airforce uitgevoerd boven Nederland, België en Frankrijk. Talrijke doelen werden bestookt. Italië, Sardinië, Sicilië en Pantelleria moesten er ook weer van lusten. En in de toekomst komen er nog grote aanvallen. In de Verenigde Staten kwam gisteren het 100.000e vliegtuig gereed sedert Uncle Sam met zijn productieprogram begon. Dit en nog vele andere belangwekkende feiten werden door den nieuwen Directeur van de oorlogsmobilisatie, James Byrnes, medegedeeld (blz. 1).

In Algiers heeft het nieuwe Franse Uitvoerend Comité geconfereerd onder voorzitterschap van Giraud. Men is het erover eens, dat alle offers moeten gebracht worden voor de bevrijding van Frankrijk, waar de geest blijkens het stuk hiernevens nog schitterend is onder de Duitse bezetting.

23 JAPANSE VLIEGTUIGEN IN CHINA NEERGESCHOTEN.

5 Japanse divisies omsingeld.

Een speciaal communiqué van het Chinese Hoofdcommando maakt bekend, dat Geallieerde en Chinese vliegtuigen 23 Japanse vliegtuigen hebben neergeschoten en waarschijnlijk nog 8 andere hebben vernietigd in een verwoed luchtgevecht.

Dit vond plaats Maandag boven het gebied van Itsjang, het brandpunt aan het front bij de grens tussen Hupeh en Hunan. De luchtstrijd volgde op de verpletterende luchtaanval van het 14e Noordamerikaanse luchtcorps op Itsjang. Hierbij werd hevige schade toegebracht aan de vijandelijke installaties. Naar vermeld wordt zijn 5 Japanse divisies omsingeld en gedoemd in de streek van Tsjangyang ten Zuiden van Itsjang. De Japanners lijden hevige verliezen bij de tegenaanvallen van de Chinezen (Tsjungking, (AP) 31.5).

LUCHTAANVALLEN OP JAPANSE DOELEN IN BIRMA.

Het communiqué van het 10e Noordamerikaanse luchtcorps luidt als volgt: „De activiteiten van het 10e Noordamerikaanse luchtcorps op 30 Mei waren beperkt tot aanvallen door gevechtsvliegtuigen op vijandelijke installaties in het Noorden van Birma. In een beschietingsaanval op Kamaing werden twee gecamoufleerde motorvoertuigen vernield. Verschillende branden werden gesticht te Taiphy-Ga na een gecombineerde bombardements- en beschietingsaanval. De beschieting van het dorp Yupang-Ga had andere branden ten gevolge. Van deze verrichtingen keerden alle vliegtuigen veilig terug" (New Delhi, (AP) 31.5).

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

„Noordelijk deel van de Stille Oceaan: Op 30 Mei gingen de Noordamerikaanse legerstrijdkrachten op Attu voort de overgebleven Japanse weerstandsgroepen op te ruimen" (Washington, (AP) 31.5).

DUITSE AANVAL BIJ VELIZH.

Een DNB-bericht, dat door Radio-Berlijn werd uitgezonden, deelde mede, dat de Duitse troepen met succes een aanval deden op de linies van het Rode leger ten Oosten van Velizh, midden tussen Velikie Lukie en Smolensk. Het doel daarvan zou zijn „om de linie recht te trekken aan een betrekkelijk groot front". De uitzending, welke door de Associated Press werd opgevangen, zeide: „De vijandelijke weerstand was krachtig, doch de Russen werden uit hun stellingen verdreven en de Duitsers bereikten de linies, welke hen waren opgedragen te nemen. Russische tegenaanvallen met nieuwe reserves mislukten" (Londen, (AP) 31.5)

DE LUCHTGEVECHTEN IN RUSLAND.

Berichten van het Russische front zeiden, dat de luchtgevechten zowel in het gebied van Leningrad als in de Kuban-sector zijn opgevoerd.

Volgens Russische bekendmaking werden in de Kuban-sector binnen een week in verwoede lucht-duels 456 Duitse vliegtuigen neergeschoten. Het Russische verlies werd opgegeven als 118 vliegtuigen. De luchtgevechten bij Leningrad zijn iets minder hevig dan in het Kubangebied. De Russen zeiden, dat de Duitsers in de afgelopen maand alles bijeen 2069 vliegtuigen verloren hebben (Moskou, (AP) 31.5).

AANVALLEN OP NOORD-FRANKRIJK EN DE LAGE LANDEN.

Gemeld wordt, dat bommenwerpers onder geleide van gevechtsvliegtuigen heden Duitse doelen in Noord-Frankrijk en de Lage Landen aanvielen. 2 Duitse jagers werden vernield. Een der aanvallende gevechtsvliegtuigen wordt vermist (Londen, (AP) 31.5).

DUITSE BOMBARDEMENTEN IN JOEGOSLAVIË.

Als teken, dat de gevechten in hevigheid toenemen, maakte de Joegoslavische regering bekend, dat Duitse vliegtuigen Montenegro en Zablaka, waar zich hoofdkwartieren van de Joegoslavische guerrilla's-legers bevinden, hevig gebombardeerd hebben. Een totaal van 800 bommen van verschillend caliber werd geworpen in aanvallen op niet nader genoemde data (Londen, (AP) 31.5).

DE GEEST VAN FRANKRIJK

Een Franse vrouw schrijft:

Tot Augustus 1942 bevond ik mij zonder onderbreking in Frankrijk sedert het uitbreken van de oorlog. Ten tijde van de wapenstilstand was ik in Bordeaux als vrijwillig bestuurster van een ambulance. Ik had veel te doen en er bestond bij mij geen twijfel over, dat ik mijn werk voort moest zetten. Ik reed geregeld heen en weer tussen bezet en onbezet Frankrijk en heb in die tijd een zeer duidelijke indruk gekregen van de Duitse soldaten en de politiek der Duitse bezetting.

Ik had het voordeel, dat ik vlot Duits kon spreken en dikwijls geraakte ik in gesprek met Duitse soldaten, die de demarcatielijn bewaakten.

Thans besef ik hoe snel het Franse volk de instructies, die de Duitse troepen kregen om beleefdheid, zelfs vriendelijkheid te tonen, heeft doorzien.

In het eerste ogenblik van de nederlaag dachten velen in Frankrijk, dat de oorlog spoedig voorbij zou zijn: Groot Brittannië zou onderworpen worden, indien het geen vrede slote.

Het was daarom een opluchting, dat men zag hoe de Duitsers om een of andere reden een politiek van vriendelijkheid volgden.

Noch naargelang Juli, Augustus en toen September 1940 voorbijgingen, begonnen zelfs die Franse mannen en vrouwen niet alleen te twijfelen of de oorlog in een Duitse overwinning zou eindigen, doch hoopten zij ook persoonlijke ondervindingen op, die de werkelijkheid achter het Duitse optreden lieten zien.

Zo hadden de Duitse soldaten bijvoorbeeld opdracht al hun geld uit te geven. Ik kon hen dikwijls door de straten zien wandelen en maar los en vast kopen, of zij de artikelen nu nodig hadden of niet, als zij maar de gegeven orders opvolgden om hun marken in te ruilen voor Franse goederen. Zo besteedde het gehele Duitse bezettingsleger zijn tijd om Frankrijk leeg te roven van al zijn losse goederen en deze naar Duitsland te zenden.

Tevens aten de Duitsers het meeste voedsel. Ik heb meermalen een Duitser zes eieren voor ontbijt zien gebruiken temidden van Fransen wier diëet slechts een stukje oud brood was.

Dikwijls, vanwege het gebrek aan vervoermiddelen, bleven landbouwproducten die waren gevorderd om naar Duitsland verzonden te worden, in Frankrijk op zijsporen bederven. Ik herinner mij de verschrikkelijke stank bij het station te Granville in Normandië van de boter, die ranzig geworden was op het zijspoor. In Tours werden al de aardappelen gevorderd: de Fransen mochten twee pond per persoon voor elke tien dagen kopen volgens een punten-systeem. Zij konden echter zelden zóveel kopen, doch tonnen van de gevorderde aardappelen werden in de Loire geworpen omdat zij niet vervoerd konden worden gezien de vervoermoeilijkheden.

Deze hardheid kon men ook zien in het beteugelen van de bewegingen der Franse bevolking. Ik kan mij nog goed een scène in Saumur herinneren. De Duitsers hadden gedoogd, dat van Dortmund enkele Franse gekleurde troepen die daar niet konden wonen vanwege de koude terugkeerden. Zij werden in veewagens opgesloten met voedsel voor twee dagen. Maar de reis naar het grote concentratiekamp te Saumur duurde tien dagen. Toen de vrouwen van Saumur hen aan het station zagen samengehokt haastten zij zich om voedsel te brengen. Dit was tegen de orders en de Duitse schildwachten vuurden eerst in de lucht. Zelfs dit weerhield de vrouwen niet; de schildwachten vuurden en doodden 17 van haar, 20 anderen werden gewond. Dat was het einde van één mogelijkheid tot samenwerking in het district van Saumur. Het volk legde zich met veel succes toe op het verschalken van de Duitsers en het helpen ontsnappen van de gevangenen.

Dergelijke incidenten zijn slechts verklaarbaar als wij de drastische discipline begrijpen, waaronder de Duitse troepen staan. De dood is een straf die gemakkelijk wordt toegepast. Mijn neefje maakte deel uit van een groep Franse gevangenen, die tien dagen lang niets dan water hadden ontvangen, verder twee dagen soep, waarna men van hen verwachtte, dat zij op een boerderij zouden werken.

De Duitse schildwacht, die hun zwakheid zag, stond hun toe langs de weg te zitten. Een Duits officier verscheen en mijn neef zag den schildwacht van kleur verschieten, waartoe de arme man zeker reden had, omdat hem werd toegevoegd, dat hij de volgende dag zou worden doodgeschoten, wijl hij de strenge orders, welke hem gegeven waren, had overtreden. Inderdaad werd hij doodgeschoten.

Te St. Aigana zag een vrouwelijke kennis van mij twee kinderen, die op het trottoir speelden, toen een Duits fietser op de anders lege straat met grote snelheid om een hoek kwam, tegen de kinderen botste en deze doodde. Die avond werd de moeder door den Duitsen Comandant in de barakken ontboden. Hij vroeg haar welke straf zij wenste voor den man. Zij antwoordde, dat het een ongeluk geweest was en dat haar kinderen niet terug zouden komen zelfs bij het toedienen van straf aan den schuldige. Voor haar ogen schoot de commandant den soldaat neer, en verklaarde het niet met haar eens te zijn omdat dat Duitse discipline was. Gezien deze onverschilligheid ten aanzien van Duitse levens is het heel natuurlijk, dat Franse leven, zelfs minder naar waarde worden geschat.

De geest onder de Duitse troepen werd steeds minder naargelang de bezetting voortduurde. Reeds zo vroeg als de eerste Kerstdag weet ik nog, dat ik mij te Cherbourg in een restaurant bevond, dat vol Duitsers was. In gewone omstandigheden laten de Fransen hen links liggen, doch deze terugstotendheid deed de Duitsers niet de pogingen opgeven tot hen te praten en te trachten de muur van ijs te breken.

Bij die gelegenheid nu antwoordde een van hen op een opmerking van mij, dat zij zich te goed deden, dat zij hadden verwacht thuis te zullen zijn maar nog hier waren en dat enkele uren in een eethuis niet vergeleken konden worden met Kerstmis thuis. Hij bleef in Frankrijk zonder verlof te krijgen en ik zeide tot hem, dat zijn Führer hem waarschijnlijk na dit leven een nieuw zou geven, omdat hij in het huidige weinig van zijn woning, zijn vrouw en familie had gezien. Eerst begon hij te argumenteren, vervolgens werd hij bedachtzaam en de volgende maal toen ik op die post was, was hij verdwenen. Ik vroeg waar hij naar toe was. Met enige tegenzin en kwaad zeide een andere Duitser dat hij had gedeserteerd — was naar Duitsland gegaan om zijn vrouw en kinderen te zien.

De geest van het Franse volk is echter schitterend. Vooral in Normandië en Bretagne is de wakkerheid van de landmensen boven alle lof verheven. Zij behoren eigenlijk alle voedsel, dat zij produceren, aan de vorderings-autoriteiten over te leveren, onder bedreiging van ernstige straffen.

Dit leggen zij op hun eigen wijze uit. Op zekere dag in Lorient, ten tijde dat de haven en de stad elke nacht gebombardeerd werden in verband met haar belangrijkheid als marine- en duikbotenbasis, ontmoette ik een oud

(Vervolg op pagina 2).

Nederland.

HET DOEL VAN HARE MAJESTEITS BEZOEK.

Op een persconferentie te Ottawa heeft Minister Doctor Eelco N. van Kleffens medegedeeld, dat de duur van Koningin Wilhelmina's verblijf in Canada niet vaststaat; Hare Majesteit beschouwt dit bezoek als een korte vacantie, die zij wilde doorbrengen bij Haar Dochter en Kleindochters. Doch andererzijds wenst Zij bij Haar Ministers te zijn en in de nabijheid van Haar volk en Zij zal onmiddellijk terugkeren naar Londen, wanneer de gebeurtenissen in Europa dit verkieselijk maken. In ieder geval verwacht Hare Majesteit niet lange tijd in Canada te blijven.

DS. BURGGRAAF ZAL DOPEN.

Dominee Winfried Burggraaf van de „Reformed Churches" te Huguenet Park en Prince Bay (Staten Island N.Y.) zal op 29 Juni Prinses Margriet Francisca te Ottawa dopen. Ds. Burggraaf, een Nederlander, die in Nederland heeft gestudeerd, is tevens vlootpredikant bij de Nederlandse koopvaardijvloot, welker leden naar men weet peetvaders van het Prinsesje zijn.

HET KATHOLIEK-PROTESTANTSE FRONT.

Verschillende rapporten en mededelingen wijzen erop, dat het Protestants-Katholieke front in Nederland zich niet alleen steeds meer aaneen sluit, doch dat het zich bovendien voortdurend uitbreidt. Ook wordt bekend, dat het gemeenschappelijke Katholiek-Protestantse protest, dat in Februari in Nederland van alle kansels is voorgelezen, naar Frankrijk is gesmokkeld en daar in duizenden en duizenden exemplaren via de sluikpers is verspreid.

VAN KLEFFENS IN WASHINGTON.

Minister Doctor Eelco N. van Kleffens is gisteren te Washington aangekomen, waar hij, met Ambassadeur Dr. Alexander Loudon een langdurig onderhoud met Cordell Hull heeft gehad.

NEDERLANDSE RECHTERS PROTESTEREN.

Het kamp te Ommen.

Nederlandse sluikbladen te Londen ontvangen delen mede, dat in één Duits concentratiekamp in Nederland in vijf maanden 280 gevangenen zijn gestorven. Een groot aantal Nederlandse rechters heeft een brief aan Dr. Arthur Seyss Inquart gericht, waarin gevraagd wordt het kamp te Ommen te sluiten. De rechters schrijven, dat zij niet in staat zullen zijn verdachten te veroordelen, wanneer deze door deze veroordeling de kans lopen naar deze kampen te worden gezonden.

De rechters schrijven: „In de kampen te Ommen en Erica worden de gevangenen op barbaarse wijze mishandeld."

Tot zover deze patriottische daad van de Nederlandse rechters. Een der sluikbladen schrijft naar aanleiding hiervan: „De ziekenzalen van het Kamp te Ommen liggen stampvol verhongerde en gemartelde mensen. Gevangenen worden dikwijls invalide — doodgeslagen. Er zijn geen W.C.'s. De gevangenen moeten in kleine cellen, half met water gevuld, 48 uur rechtop staan zonder voedsel. Ziekenhuizen in en buiten Ommen zijn geheel bezet met patiënten, die meer dood dan levend zijn en vaak aan verschrikkelijke ziekten, ten gevolge van ondervoeding lijden.

Nader wordt gemeld:

De Raadsheren in de gerechtshoven hebben zich aangesloten bij het protest der rechters tegen de onmenselijke toestanden in de gevangenkamjen.

Het Gerechtshof te Leeuwarden weigerde „iets te maken te hebben met dit vreselijke onrecht". Dit hoe verlaagde in hoger beroep enige veroordelingen wegens diefstal, in zijn vonnis verklaarde het hof letterlijk: „De straffen onlangs opgesteld, zijn niet alleen tegen de geschreven wet, doch meer tegen de bedoeling van de wet, daar deze straffen worden toegepast in gevangenkampen, welke omstandigheid de straffen in feite veel zwaarder maakt dan in de bedoeling der rechters kan hebben gelegen.

Het Hof is van oordeel, dat de betreffende vonnissen in overeenstemming met de wet zijn behoudens wat betreft de lengte der opgelegde straffen, in aanmerking genomen, dat deze straffen zullen worden toegepast in gevangenkampen, hetgeen verdachten aan onevenredige straftoepassing bloot stelt."

Deze uitspraak van het Leeuwarder Gerechtshof is het teken geweest tot het hierboven vermelde algemene protest der rechterlijke macht.

[In herinnering zij, in dit verband gebracht ons bericht van enige tijd geleden vermeldende het ontslag op staande voet verleend aan de Leeuwarder raadsheren Mrs. Viemoff en Wedeven.]

FRANS GUYANA EN SURINAME TELEFONEREN.

Franse en Nederlandse autoriteiten, respectievelijk in Frans-Guyana en in Suriname hebben met elkander getelefoneerd. Deze proefneming voor telefonische verbinding is uitstekend geslaagd en verwacht wordt, dat een regelmatige telefoonverbinding tussen beide gebieden spoedig tot stand zal komen.

IN HART EN NIEREN GEALLIEERD.

Kolonel Arthur Wade, het hoofd van de „Civil Affairs Section' van het Noordamerikaanse leger, te Londen verklaarde:

„De bevolking van Nederland is zo overweldigend pro-Geallieerd, dat de administratie van het Amerikaanse leger verwacht dat zij, gedurende de korte periode dat de Geallieerd legers na de invasie in Nederland zullen zijn, daar niet meer dan honderd man zal nodig hebben".

De kolonel vertelde vervolgens in een vraaggesprek met den Londensen correspondent van de „New York Times", dat het meer dan waarschijnlijk is, dat de ontvangst der Geallieerden in bevrijd Nederland uitbundig vrolijk en vriendelijk zal zijn, maar Nederland heeft een uitstekende regering in Londen, die gereed is de zaken in Nederland onmiddellijk over te nemen, waarbij dan nog komt, dat Koningin Wilhelmina zo zeldzaam geliefd is bij Haar volk".

ZORG VOOR DE UITGEWEKENEN.

Het „American Jewish Joint Distribution Comittee" en de „National Refugee Service" hebben den Heer Warner Prins te New York uitgenodigd een speciaal comité te vormen ten einde hen van raad te dienen in zaken betreffende Nederlandse uitgewekenen op het Westelijk Halfrond, ongeacht derzelver geloofsovertuiging. Deze stap heeft de volledige instemming van de Nederlandse Ambassade te Washington, die van plan is ten nauwste met dit nieuwe comité samen te werken.

De Heer Warner Prins, die een oud-Amsterdammer is, sedert jaren wonende te New York, bekleedt reeds enige belangrijke functies bij instanties, die zich met de zorg voor uitgewekenen bezig houden.

UIT DE WOLKEN VALT HET NIEUWS.

Minister Eelco N. van Kleffens deelde aan Canadese journalisten mede, dat nu de Duitsers de radio's in Nederland hebben in beslag genomen, waardoor de nieuwsvoorziening van Nederland van buiten af aanmerkelijk is bemoeilijkt, een nieuwsblad in het leven is geroepen te Londen, dat geregeld door Geallieerde vliegtuigen over Nederland zal worden uitgestrooid.

HET ZAL NOG ENKELE MAANDEN DUREN.

Naar verwachting zal het nog enkele maanden duren alvorens de Franse schepen, die te Alexandrië naar de Geallieerden zijn overgegaan, aan de strijd kunnen deelnemen. Na drie jaren werkloosheid en gedeeltelijk ontwapening moeten de schepen worden schoon gemaakt en uitgerust, terwijl de bemanningen weer op volle kracht en geschiktheid moeten worden gebracht. Herstellingen kunnen te Alexandrië, in Groot Britannië of de Verenigde Staten gedaan worden, doch geoefende officieren en manschappen zijn niet gemakkelijk meer te vinden. Het psychologisch effect van de aanwinst dezer nieuwe eenheden is zeker van belang, doch de feitelijke waarde ervan wordt niet groot geacht. Het slagschip „Lorraine" werd in 1913 gebouwd en is weinig verbeterd bezien in het licht van de ontwikkelingen der drie laatste oorlogsjaren. Alle vier kruisers zijn tussen de 16 en 20 jaar oud en drie ervan zijn van het type van 10.000 ton, dat niet meer door Groot-Britannië gebouwd wordt. Men houdt zich thans meer aan kruisers van het kleine, snellere, beweeglijker type (Londen, (AP) 31.5).

INQUART WAARSCHUWT TEGEN SABOTAGE.

Dr. Arthur Seyss Inquart heeft in een recente rede gedreigd met steeds scherper maatregelen tegen het in brand steken van voedselvoorraden, die voor Duitsland bestemd zijn. Deze brandstichtingen, zo zeide hij, nemen steeds in omvang en aantal toe en zij geschieden op allerlei plaatsen: in boerderijen, magazijnen, graan-elevators, korenmolens, fabrieken.

Nader wordt gemeld:

Te Delft is een groot deel van het Hotel Rippe in de as gelegd. Te Apeldoorn zijn de toren en de bovenste verdieping van het stadhuis, waar de Burgerlijke Stand was gevestigd, door brand verwoest. Burgemeester C. Ynzonides van Dalfsen is op 17 Mei op staande voet ontslagen nadat in zijn gemeente verschillende branden waren uitgebroken.

EN MAAR STELEN.

Een Nederlands sluikblad deelt mede, dat in het jaar 1942 de Duitsers meer dan 330.000 ton groente en vruchten uit Nederland hebben weggehaald, o.a. 62.000 ton tomaten, 36.000 ton komkommers, 34.000 ton witte kool; 29.000 ton rode kool; 28.000 ton wortelen; 24.000 ton sla; 23.000 ton uien; 33.000 ton andere groenten; 24.000 ton appelen; 32.000 ton peren; 9000 ton druiven; 17.000 ton andere vruchten.

HET ROOKRANTSOEN.

Het wekelijkse rook-rantsoen in Nederland is verlaagd tot: 20 sigaretten, 5 sigaren of 25 gram pijptabak.

BRANDSTOF-RANTSOEN VERMINDERD.

De Duitsers hebben het brandstofrantsoen voor de aanstaande winter in Nederland weer verminderd. Het zal slechts zeventig procent van het rantsoen van het vorige jaar bedragen.

DOKTERS BLIJVEN WEIGEREN LID TE WORDEN VAN DE ARTSENKAMER.

Volgens een Nederlands sluikblad hebben 95 procent der Nederlandse dokters brieven gezonden aan de autoriteiten, waarin zij weigeren terug te komen — zoals hen was verzocht — op hun weigering om lid te worden van de Artsenkamer.

De geschiedenis is deze: De N.S.B.-secretaris-generaal van het departement van sociale zaken had een circulaire aan de artsen gezonden op 30 Maart, waarin het heette: „bedanken voor het lidmaatschap van de Artsenkamer moet worden beschouwd als een weloverwogen verstoring van het openbare leven, als zodanig wordt dit bedanken dan ook als onrechtmatig en onwettig beschouwd; ten tweede; iedere arts is daarom verplicht zonder enige restrictie zijn arbeid te verrichten; ten derde: na de eerste Mei moeten alle daden, die met „het algemeen belang in strijd waren" ongedaan worden gemaakt. De dokters moeten het woord „arts" weer op hun naambordje zetten; ten vierde: ieder, die tegen deze orders handelt, beledigt de bezettende macht."

Op 13 April had reeds 95 procent der Nederlandse artsen een gelijkluidend antwoord ingediend: „Mijn verklaring aan den president der Nederlandse Artsenkamer betekende alleen, dat ik bedank voor het lidmaatschap. Volgens Uw decreet kan dit alleen geschieden door mij terug te trekken uit het beroep, dat wil zeggen: het recht op te geven om de artsentitel te voeren; daar ik niet de bedoeling heb de openbare gezondheid in gevaar te brengen en daar ik, volgens de regels van het medische beroep, die teruggaan tot 1865, mij zelf gerechtigd acht de practijk te oefenen, heb ik mijn arbeid voortgezet. Te anderen male echter wens ik uitdrukkelijk vast te stellen, dat ik mij zelf niet beschouw als lid van de Artsenkamer. Wanneer de bezettende macht het standpunt inneemt, dat ik niet gerechtigd ben het medische beroep te oefenen, omdat ik deze opvatting blijf huldigen, dan ben ik bereid de consequenties daarvan te aanvaarden."

LUISTERT NAAR PARAMARIBO.

De Gouvernemenspersdienst deelt mede: Heden, 1 Juni, zullen uit Paramaribo proefuitzendingen beginnen van 18.55 tot 21.10 uur Curaçaose tijd op een golflenge van 11730 kilocycles, 25.58 meter. De Gouvernementspersdienst in Suriname verzoekt om luisterberichten.

DE METHODEN DER NIEUWE ORDE.

Allen, die voor gedwongen arbeid naar Duitsland moeten gaan, zullen automatisch als lid worden beschouwd van het nazie „Arbeidsfront" en de contributie zal worden afgehouden van het loon. Zulk een kort bericht toont wel heel duidelijk aan hoe de methoden van de „nieuwe orde" zijn. In feite:diefstal.

DE KLOP OP DE DEUR.

Radio-Oranje heeft het Nederlandse volk opgeroepen onderdak te verschaffen, ongeacht het daarmede verbonden persoonlijke risico, aan mannen, die zich verbergen om te ontkomen aan de conscriptie voor gedwongen arbeid in Duitsland. Tenminste 70.000 Nederlandse mannen „zijn gaan fietsen" of tewel zijn ondergronds gegaan om uit de handen der nazies te blijven.

„Al deze zwervende mannen rekenen op u", riep Radio-Oranje. En verder: „Iedere dag dat een „fietser" onderdak en toevlucht vindt, is een dag gewonnen voor onze zaak. Plotseling wordt er op uw deur geklopt. Een vreemdeling staat voor u. Ge laat hem niet verder dan de mat, want ge kent hem niet. Maar na zijn gefluisterde mededeling weet ge waar het om gaat, iemand, die aan het fietsen is. Hij moge dan al geen familielid of vriend van u zijn, maar hij is een Nederlander, die behoort tot dezelfde grote familie als gij.

Deze grote familie lijdt zeer, doch zij groeit voortdurend in kracht en sterkte tegen de verdrukking in. Waarom kunnen de Duitsers niet winnen? Omdat mannen zoals deze, die aan uw deur kloppen, vechten op deze enige wijze, zoals zij dat kunnen doen, door zolang mogelijk aan de greep der Duitse klauwen te ontkomen. Elke dag dat zulk een man verborgen kan blijven, is een dag minder slavenarbeid voor de Duitsers .Misschien zal er vannacht aan uw deur worden geklopt...."

EEN REMBRANDT VOOR ƒ 62.000

Rembrandts „Portret van een ouden man' is op een openbare verkoping in Den Haag aan een particulier verkocht voor ƒ 62.000.

KADOEN.

In Limburg wordt een nieuwe groente gekweekt die „Kadoen" heet .

BETAALT MET CHEQUES.

Nederland heeft gebrek aan wettige betaalmiddelen. Dit komt voor een groot deel doordat, zoals wij hebben gemeld, de Duitsers onlangs hebben bevolen alle bankbiljetten van 500 en 1000 gulden in te wisselen. Thans wordt aanbevolen te betalen met bank- en postchèques, die van 15 April af zijn vrijgesteld van zegel.

VERZEKERINGSPREMIE OMHOOG.

Een naheffing van 1.3 gulden per duizend wordt aangekondigd door de „Verenigde Oorlogsschade verzekeringsmaatschappij" in Nederland (klaarblijkelijk een nieuw lichaam) op alle verzekerde sommen, tot een maximum van ƒ 50.000. Deze maatregel is het gevolg van de grote schade aangericht door Geallieerde bombardementen en door de Duitse requirering van eigendommen in de kuststreken.

(Vervolg van pagina 1).

Bretons vrouwtje, dat gebogen ging onder een bos hout.

Haar zwakheid deed mij vragen of zij speciaal vermoeid was door de slapeloze nachten. Zij scheen zeer misnoegd te zijn door mijn vraag en zeide, dat de bombardementen door de Geallieerden niet alleen nuttig, maar ook noodzakelijk waren. Ik vroeg haar toen, welke mannelijke verwanten zij in de strijd had. Zij antwoordde: „Ik verloor twee zoons in 1914, en een kleinzoon in deze oorlog; twee andere zijn gevangenen, doch ik zal mij neerleggen bij het verlies van hen indien dit nodig is voor het leven van Frankrijk, en mogen wij en onze Geallieerden de oorlog winnen", Zoals zij, zo zijn er velen.

Het Franse volk was zeer teleurgesteld door de slapheid van Generaal Weygands gedrag, van het ogenblik van de wapenstilstand af.

Maarschalk Pétain genoot in het begin een zekere genegenheid, doch deze nam af toen het duidelijk werd dat hij niets in Frankrijk bereikte; en dat de Duitse politiek was om een schijnbare samenwerking te verkrijgen, doch te nemen wat zij wensten en te doen wat zij verkozen. Niemand verwachtte wat van Lebrun, wiens algehele verdwijning als volkomen natuurlijk werd beschouwd, zo min was depost van President geworden onder de Derde Republiek.

ALLEEN IJZEREN HARTEN.

Het in Berlijn verschijnende blad voor Nederlandse arbeiders in Duitsland „Van Honk" schrijft vele brieven van lezers te hebben ontvangen, waarin ernstig wordt geklaagd over de onhygiënische toestanden in de Duitse werkkampen. Het overigens natuurlijk zeer Duits-vriendelijke blad schrijft: „Deze toestanden vormen een zwarte bladzijde in de jonge geschiedenis der Nederlandse arbeiders in Duitsland."

Inmiddels publiceert een Nederlands sluikblad de text van een officiële Duitse circulaire met instructies voor de behandeling van vreemde werklieden en... krijgsgevangenen (in één adem!). Deze circulaire waarschuwt tegen (u raadt het nooit!) het...... te zachte Duitse hart! Verder moeten volgens deze circulaire Duitse arbeiders zo veel mogelijk op een afstand blijven van hun buitenlandse collega's en: „....gevoeligheid is verkeerd; alleen ijzeren harten kunnen de overwinning brengen".

Wij ontvingen

Jong Suriname, 28 Mei 1943. Een inzender bespreekt de schooltijden en onderwijzerssalarissen bij de behandeling van na-oorlogse vraagstukken. De 10 Mei-rede van Dr. de Prado doet zien wat men in Curaçao verzuimd heeft: de 10e Mei met een openbare samenkomst te gedenken. Evert B. J. Luitink, 25 jaar geleden in Suriname overleden, wordt herdacht.

Het erelid der vereniging Kapitein George Seppen wordt met zijn promotie geluk gewenst. Gewezen wordt op een te openen cursus in staathuishoudkunde door Tj. Wijbrandus, waaruit nogmaals blijken de ambitie en studielust, welke de Surinamers kenmerken.

IN THE HEART OF JESUS.

by
Muireadach O'Daly-Albanach
(±1215)

That in Jesus' heart should be
One like me is marvellous;
Sin has made my life a loss
But His Cross shall speak for us.

As of old, o Jesus sweet,
Bless my feet and hands Thine own;
Of Thy bounty, bless to good
These my blood and flesh and bone.

Never now I keep from ill
Since my body will take part;
Make it hallowed by Thy love
From above, in head and heart.

Sweet and Great One, grant relief,
All my grief take quite away;
So that ere my life be spent
Thou 'lt have sent and cleared my [way

[Uit het Oud-Iers door
George Sigerson]

ARUBA.

PRO ECCLESIA ET PONTIFICE.

Woensdagavond 26 Mei had in de Pastorie van Oranjestad een intieme plechtigheid plaats. Op verzoek van Monseigneur waren daar bijeengekomen de heer Emiliano de Cuba en kinderen. Nadat Monseigneur in enkele woorden de verdiensten van den heer de Cuba geschetst had, - als Katholiek huisvader, levend uit en door zijn geloof, en als Katholiek van de daad, die steeds bereid was de Katholieke zaak te steunen, spelde Monseigneur hem het Gouden Kruis „Pro Ecclesia et Pontifice" op de borst.

Zeer ontroerd bedankte de heer de Cuba voor deze Pauselijke onderscheiding.

Vrijdagavond had ten huize van den heer de Cuba een receptie plaats voor de Geestelijkheid en intieme vrienden waarbij de Zeereerw. Pastoor Bartel het woord voerde en aan den heer de Cuba dank bracht voor al hetgeen hij voor de parochie van Oranjestad gedaan had.

DE KATHOLIEKE VERKENNERS.

De vorige week brachten de D..V.G. en de D.C. een bezoek aan den A.D.V.G. en de Arubaanse leden van de Diocesanen-raad, alsook aan de verschillende groepen op Aruba.

Buitenland.

ONTPLOFFINGEN OP DE FRANSE KUST.

Ontploffingen, die geysers van zwarte rook omhoog zonden, werden in de vooravond van Maandag gezien aan de overzijde van het Engelse Kanaal. Het geronk van de vliegtuigen gaf te kennen, dat de Geallieerden de Duitse verdedigingswerken aan de Franse kust aanvielen. Men zag een dicht rookgordijn van de hoge grond nabij Boulogne opstijgen. Een grote kolom rook werd later gezien tussen Kaap Gris Nez en Calais. Dit gebied is bezaaid met Duitse sterktepunten en is door de nazies versterkt in afwachting van de invasie. Kanonvuur van het luchtdoelgeschut werd in de namiddag gehoord, naar het scheen ten Westen van Boulogne (Londen, (AP) 31.5).

ONTRUIMING LIVORNO.

Een uitzending van de Britse radio deelde mede, dat de burgers uit de Italiaanse havenstad Livorno worden verwijderd. Livorno werd Vrijdag aangevallen door bijna honderd Noordamerikaanse Vliegende Forten. Men zeide, dat Livorno's telefoon- en telegraafverbindingen met andere steden nog verbroken zijn (New York, (AP) 31.5).

SCHADE IN DUITSLAND.

Het DNB zeide in een uitzending uit Berlijn, dat vele woningen door brand werden vernield en fabrieken beschadigd werden door neervallende schoorstenen in het Zuid-Westen van Duitsland als gevolg van een reeks aardbevingen op 28 Mei in dat gebied (Londen, (AP) 31.5).

TWEE VLUCHTEN.

Het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat de Royal Airforce heden twee uitgebreide vluchten heeft gemaakt over de Lage Landen en Noord-Frankrijk. Vliegvelden, verbindingswegen, dokken en fabrieken werden gebombardeerd te Zeebrugge, Nieuwpoort en Brugge in België, Vlissingen in Nederland, Caen en Cherbourg in Frankrijk. Een Canadese afdeling schoot 2 Duitse Fockewulf 190 gevechtsvliegtuigen in een lopend gevecht met ongeveer 30 vijandelijke toestellen boven Nieuwpoort (Londen, (AP) 31.5).

UITVOEREND COMITÉ VAN FRANSEN BIJEEN.

In een school buiten Algiers kwamen Giraud en De Gaulle bijeen met enkele andere vooraanstaande Fransen en na een bespreking van bijna drie uren traden de zeven personen, die waren samengekomen, te voorschijn als het Uitvoerend Comité.

Het is dit lichaam, dat geheel Vrij Frankrijk en alle Vrije Fransen zal besturen tot het moederland zelf bevrijd is en de Regering kan kiezen, die het wenst.

Hoewel er niet aan getwijfeld wordt, dat de beide elementen zullen samensmelten, gelooft men, dat er nog vele punten zijn, waarover men het eens moet worden. Maar ook zullen de geschillen, die waarschijnlijk zullen voortspruiten uit de scherp contrasterende karakters van de twee leiders, moeten worden vermeden.

Een der eerste taken van het Comité zal zijn de verwijdering van de vroegere collaborationisten, op verzoek van De Gaulle, die verklaarde, dat het nieuwe régime slechts morele sterkte kan hebben om de Fransen in de strijd te leiden, indien het samengesteld is uit mannen, die „waardig" zijn hen te leiden.

De gezagdragers, die naar verwachting zullen worden verwijderd onder het nieuwe régime, zijn Gouverneur-Generaal Marcel Peyrouton van Algierië, Resident-Generaal Auguste Nogues van Marokko, Gouverneur Pierre Boisson van Dakar, Generaal Jean Prioux, Stafhoofd, Generaal Jean Mendrigal, Hoofd van de Luchtmacht en Admiraal Ernest Michelier, Commandant van de Franse vlootstrijdkrachten in Marokko.

Zelfs vóór de bijeenkomst zou De Gaulle aan Giraud hebben verzocht hen te verwijderen, doch later zou hij gezegd hebben deze quaestie te zullen overlaten aan het Comité wanneer dit gevormd zou zijn. Men kan het als zeker beschouwen, dat zij zullen worden afgezet.

De aanwezigheid van Generaal Georges Catroux in het Comité moet een stabiliserend en verzoenend effect hebben, aangezien hij zich in de afgelopen maanden een vaardig gezant in de onderhandelingen getoond heeft. Hoewel hij lid is van de Strijdende Fransen en oorspronkelijk werd beschouwd als vertegenwoordiger van De Gaulle, trad hij naar voren als een lid, dat door beide leiders werd uitgegozen en blijkbaar evenveel vertrouwen van Giraud als van De Gaulle geniet.

Volgens de regeling zullen De Gaulle en Giraud afwisselend de vergaderingen presideren.

De bijeenkomst van vandaag werd door Giraud geleid. De Gaulle stelde zich blijkbaar voor op grond, dat Giraud als Generaal een hogere rang heeft.

De plaats van de bijeenkomst was geheim gehouden en bijna niemand was te zien toen de leden arriveerden. De Gaulle kwam met een adjudant. Tien minuten later arriveerde Giraud met Generaal Georges. De vergadering begon om 9.30 uur en eindigde om 12.10 uur.

Naar vernomen wordt zou Giraud bij het toesteken van zijn hand aan De Gaulle, toen deze uit het vliegtuig stapte, hem hebben begroet met „Bonjour De Gaulle". De Gaulle antwoordde: „Bonjour mon General"; aldus erkende hij door het woordje „mon", dat Giraud de meerdere is in militaire rang. De strenge, censuur op de plaatselijke pers is nog niet opgeheven (Algiers, (AP) 31.5).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Gisteren zetten de Noordwestelijke Afrikaanse luchtstrijdkrachten het offensief tegen Italië en de eilandenbases voort. Vliegende Forten van de strategische luchtmacht deden een aanval op Fogga in Italië. Het vliegveld en de administratie-gebouwen werden goed geraakt door de bommen en er ontstonden branden in de spoorwegterreinen. P-38 Lightnings deden nog meer aanvallen op de verbindingswegen op Sardinië.

Voltreffers werden gezien op haven-installaties, een electrische centrale en barakgebouwen. Pantelleria werd overdag wederom aangevallen door middelzware en gevechtsbommenwerpers. 4 Vijandelijke vliegtuigen werden in luchtgevechten vernietigd en aanvullende berichten tonen aan, dat in Mei nog een vijandelijk vliegtuig werd neergeschoten. Van al deze verrichtingen worden 2 onzer vliegtuigen vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 1.6).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het communiqué van de luchtmacht in het Midden-Oosten luidt als volgt: „Tijdens de periode van 30 tot 31 Mei vielen onze lange afstands gevechtsvliegtuigen op offensieve vluchten nabij de Westkust van Hellas een klein koopvaardijschip aan. Het schip werd achtergelaten, terwijl de dekvracht in brand stond.

In de Aegeïsche Zee werd een klein zeilschip aangevallen nabij de Zuidkust van het eiland Thermia. Vele voltreffers werden geplaatst met kanonvuur. Alle vliegtuigen keerden veilig terug van deze verrichtingen" (Caïro, (AP) 1.6).

HET GEALLIEERDE LUCHT-OFFENSIEF IN MEI.

Grootste bombardementsmaand van de oorlog.

Naar bekend gemaakt werd door het Hoofdkwartier van het Noordamerikaanse 8e luchtcorps in Engeland hebben de Noordamerikaanse vliegtuigen gedurende de maand Mei in negen aanvallen op het Europese vasteland 351 vijandelijke gevechtsvliegtuigen vernietigd.

Het gewicht aan bommen, dat geworpen werd op 20 doelen in Duitsland, Frankrijk, België en Nederland, was 70% meer dan in enige andere maand sedert de eerste Noordamerikaanse aanval op Europa op 17 Augustus 1942.

Mei was de grootste bombardementsmaand des oorlogs, niet alleen voor de Noordamerikaanse vliegtuigen, doch ook voor de Royal Airforce.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat de Raf 10.500 ton aan bommen wierp in acht grote aanvallen op: **Dortmund**, 4 Mei; **Duisburg**, 12 Mei; **Bochum** (Ruhrgebied) en **Tsjechoslowakije**, 13 Mei; **Dortmund**, 23 Mei; **Düsseldorf**, 25 Mei; **Essen**, 27 Mei en **Wuppertal**, 29 Mei.

Bovendien veroorzaakte de Royal Airforce overstromingen door de **Mohne- en Ederdammen** op 16 Mei te breken.

Italië's Westkust bleef nergens vrij van bombardementen.

Met het bombardement op **Livorno** door Vliegende Forten uit Noord-Afrika is de gehele as in Europa, van het ene eind tot het andere, onder de aanval gebracht door de luchtstrijdkrachten van Groot Brittannië, de Verenigde Staten en Rusland. **Dagelijks nemen de aanvallen in kracht toe, niettegenstaande de grotere verliezen door het afweervuur en vijandelijke gevechtsvliegtuigen.**

Met het bombardement van Livorno uit het Zuiden is de gehele Italiaanse kustlijn in het Westen gebombardeerd.

Bommenwerpers van de Royal Airforce uit Groot Brittannië waren sinds lang in staat de nijverheids- en scheepvaart-centra in Noord-Italië met grote strijdmachten te bombarderen. Hun verste Zuidelijke doel aan Italië's Westkust was **Spezia**. Livorno en Spezia liggen op slechts 80 kilometer van elkaar en ertussen is niets wat het bombarderen waard is.

In de lente zijn Russische bommenwerpers doorgedrongen toe **Koningsbergen** en andere steden in **Oost-Pruisen**. De Royal Airforce drong zover naar het Oosten door als **Dantzig** in de vroegere Poolse corridor, **Pilsen** in Tsjechoslowakije en **Linz** in Oostenrijk.

Het overzicht aan het einde van de maand toont aan, dat het 8e Noordamerikaanse luchtcorps veel meer bommenwerpers uitzond dan in enige vorige maand. Het aantal vijandelijke gevechtsvliegtuigen, dat vernield werd, is meer dan tweemaal zoveel als in de vorige recordmaand Maart toen 152 werden neergeschoten in negen aanvallen op 12 doelen.

In April werden 146 Duitse vliegtuigen vernield.

Het aantal Duitse gevechtsvliegtuigen, dat de Noordamerikanen neerschoten sedert 1 Januari 1943 is met het record van Mei gebracht op 768. In Mei werden ook de grootste verliezen geleden door de Noordamerikanen en Britten.

De Royal Airforce verloor 228 bommenwerpers waardoor het totaal voor het jaar gebracht werd op 829. De Verenigde Staten verloren 62 zware en 10 middelzware bommenwerpers waardoor het totaal voor het jaar op 157 gebracht is (Londen, (AP) 31.5).

HET KRUISBEELD BLEEF HANGEN.

Een houten kruisbeeld van bijna twee meter lengte hing nog boven de puinhopen van wat eens de parochiekerk was in een stadje aan de Zuidwestelijke kust van Engeland voordat Duitse vliegtuigen het Zondag vernielden. Op zijn minst 18 kinderen en 3 onderwijzers van de Zondagschool werden daarbij gedood. Het kruisbeeld hing van de overwelfde ingang, die behalve de toren het enige deel van het gebouw was, dat overeind bleef staan. 14 Kinderen werden ernstig gewond en 10 licht gewond. Een onbekend aantal kinderen en onderwijzers wordt vermist. In andere delen van de stad werden nog meer mannen, vrouwen en kinderen gedood of gewond (Een stad aan de Zuidwestelijke kust van Engeland, (AP) 31.5).

UIT GIBRALTAR VERTROKKEN.

De Duitse radio deelde mede, dat 3 Britse vliegdekschepen, 3 slagschepen en enkele torpedojagers uit Gibraltar vertrokken zijn. Er is geen bevestiging van dit bericht (Londen, (AP) 31.5).

YVON DELBOS GEARRESTEERD.

Een bericht uit Lyon aan de „Tribune de Génève" deelde mede, dat de Gestapo Yvon Delbos heeft gearresteerd en hem heeft overgebracht naar een Duitse gevangenis. Yvon Delbos is de Franse oud-minister van buitenlandse zaken (Bern, (AP) 31.5).

HET LAATSTE SLACHTOFFER.

Radio-Berlijn deelde mede, dat de moordaanslagen in Bulgarije nog niet zijn opgehouden. Het laatste slachoffer is een lid van de Kamer van Afgevaardigden, die werd doodgeschoten toen hij uit zijn woning te Kosdievo trad. Men zeide, dat „twee communisten" de schoten losten op den Afgevaardigde Kljaskov. Er zijn geen arrestaties gemeld (New York, (AP) 31.5).

WELLES OVER HET NA - OORLOGSE TIJDPERK.

De Noordamerikaanse Onder-Staatssecretaris Sumner Welles zeide in een redevoering ter gelegenheid van de overgangs-examens in het College van North Carolina voor kleurlingen, dat het voorbarig zou zijn om thans na-oorlogse plannen vast te stellen. Hij stelde een gestadige ontwikkeling van de internationale organisatie voor tijdens de „chaotische" periode welke zal volgen aan het eind der vijandelijkheden. Zulk een organisatie — aldus Welles moet gebaseerd zijn op deze beginselen:

1) een combinatie van strijdkrachten, die beschikbaar gesteld zijn door de mogendheden hiertoe bereid, en die gewestelijk of op grotere schaal gebruikt kan worden om agressie te voorkomen en de vrede op te leggen;

2) een internationale rechtbank, waaraan internationale geschillen kunnen worden voorgelegd en waarin het internationaal vertrouwen veilig kan worden gesteld;

3) een doeltreffende internationale methode waardoor zekere soorten wapenen onwettig kunnen worden verklaard en de wapenen van alle landen kunnen worden geïnspecteerd;

4) de vorming van geschikte practische technische organisatie om economisch en financiële vraagstukken te behandelen en de Verenigde Landen daarover van advies te dienen, zodat geen autarchische commerciële en financiële politiek door afzonderlijke mogendheden kan worden gevoerd;

5) de erkenning — niet slechts in woorden doch in de practijk gelijk op het Westelijk Halfrond — van het beginsel van gelijke souvereiniteit van alle staten, groot of klein; en hiermede ook het beginsel, dat de weg bereid moet worden voor de vrijheid en zelfregering van alle volken, die hun vrijheid wensen, zodra zij in staat zijn dat recht te oefenen (Durham, North Carolina, (AP) 31.5).

STATEN VAN CURAÇAO.

Vergadering op Vrijdag, den 4n. Juni 1943 des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1. Ingekomen stukken.
2. Ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de „Curaçaosche Regeling Rechtsverkeer" (P. B. 1940 No. 67) zooals sedert gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij besluit van den 8sten Januari 1943 (P. B. 1943 No. 7), en bekrachtigd bij de landsverordening van 12 September 1942 (P. B. 1942 No. 172) (1943—1944—7).
3. Ontwerp-landsverordening tot wijziging en aanvulling van de „Bioscoopkeur 1933" (P. B. 1936 No. 68) (1943—1944—13; 1942—1943—52).

De Griffier der Staten,
G. J. FERGUSON.

Curaçao.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	10486
2e prijs	10573
3e prijs	11016
4e prijs	2280

KOLONIALE POSTSPAARBANK.

Gedurende de maand Januari 1943 werd op de Koloniale Postspaarbank in het Staatsdeel Curaçao ingebracht ƒ 110.535.96 en terugbetaald ƒ 21.257.76. Er werd dus ƒ 89.278.20 meer ingebracht dan terugbetaald.

Merkwaardig is het kantoor op de Bottom te Saba, waar met 17 inlagen ƒ 13.745.48 werd ingebracht en met 2 terugbetalingen ƒ 28.— werd terugbetaald.

DE BENZINEDISTRIBUTIE.

Men schrijft ons:

De rantsoenen voor de maand Juni zijn thans vastgesteld door de Benzinedistributie Commissie.

Deze Commissie heeft alle ingediende formulieren grondig nagegaan. Het is haar daarbij gebleken, dat van de ongeveer 4000 ingediende formulieren slechts 20% voldoende was ingevuld.

Dit heeft het werk van de Commissie zeer bemoeilijkt en vertraagd; dan immers moest getracht worden met behulp van vroeger reeds verzamelde gegevens het noodzakelijk verbruik vast te stellen.

Voor sommige wagens bleek ook dit niet mogelijk te zijn en in die enkele gevallen is de Commissie er toe overgegaan een kleine hoeveelheid benzine toe te wijzen, waarmede de betreffende auto in ieder geval de eerste dagen aan de gang gehouden zal kunnen worden.

Bij haar beoordeling heeft de Commissie de volgende richtlijnen in acht genomen:

1. Toewijzing kan plaats vinden in gallons nauwkeurig; vroeger werd toegewezen in veelvouden van 5 gallons.

2. In tegenstelling met de vorige toewijzing is ditmaal rekening gehouden met het verschil in vermogen der verschillende wagens en dus met het benzine-verbruik per afgelegde kilometer.

3. De Commissie heeft als noodzakelijk aangemerkt:

a) ritten naar werk en school;

b) ritten ten behoeve van het algemeen belang.

Ad. a) Alhoewel de Commissie eerst van mening was, dat in deze tijd, waarin maatregelen van bezuiniging een eerste vereiste zijn, volstaan diende te worden met slechts 2 maal per dag van huis naar kantoor en terug te rijden, heeft zij mij nader inzien gemeend, ten behoeve van speciale omstandigheden in het algemeen voorlopig 3 keer de afstand per dag toe te moeten staan, zodat voor deze doeleinden maandelijks 26 x 3 gelijk aan 78 maal de afstand van huis naar werk is toegewezen, voor die gevallen, waarin niet op andere wijze in vervoer kan worden voorzien.

4. Bij de toewijzing aan ambtenaren en militairen is rekening gehouden met noodzakelijke dienstritten.

5. In het algemeen konden geen termen gevonden worden rekening te houden met het bezitten van één auto door meer personen gelijktijdig.

Eventueel zal door de Commissie op speciale aanvragen later voor die gevallen, indien zulks billijk wordt geacht, een extra toewijzing van benzine plaats vinden.

6. De bussen werden onderscheiden in bussen voor Stadsverkeer en voor verkeer in de cunucu. Aan de eerste groep werd toegewezen 250 gallons per maand. Aan de tweede groep 300 gallons per maand. Aan huurwagens werd toegewezen 150 gallons per maand.

Zij, die, met in acht neming van de bovenstaande richtlijnen, menen, dat de hun toegewezen hoeveelheid benzine te gering is, kunnen zich schriftelijk tot de Benzinedistributie Commissie richten. De klachten dienen nauwkeurig omschreven te zijn. Het adres: Bureau voor Crisis-zaken, Pietermaai 4.

De aandacht van de autobezitters moge erop gevestigd worden, dat in de toekomst de stand der kilometertellers de voornaamste aanwijzing zal zijn voor vaststelling van het benzine rantsoen. Het is derhalve van belang te zorgen, dat deze tellers goed in orde zijn.

Het ligt in de bedoeling van de Commissie strenge contrôle te doen oefenen op de naleving van de voor de Benzinedistributie gegeven voorschriften en zij moge er daarom nogmaals op wijzen, dat de afgeven en aannemen van benzinebonnen, die niet behoren bij de auto, waarin de benzine wordt getankt, strafbaar is.

De pomphouder, die de benzine aflevert, dient zelf de bon van de kaart te scheuren.

De Commissie heeft wegens de betrekkelijke korte tijd, welke haar ter beschikking stond nog gebruik gemaakt van het bestaande systeem van benzine-distributie, doch is voornemens dit systeem aan een nauwkeurige studie te onderwerpen en eventuele voorstellen tot verbetering ervan bij de bevoegde autoriteiten in te dienen.

ATHLETIEKWEDSTRIJDEN.

Het programma van de sportdag, welke door de vereniging Repulse georganiseerd wordt, ter gelegenheid van de verjaardag van de Overste van Huize Don Bosco, Donderdag as., Hemelvaartsdag, is als volgt:

9 uur: series 100 meter hardlopen; 9.20 uur verspringen; 10 uur: 800 meter hardlopen; 10.30 — 12 uur: zwemwedstrijden; 14.30 uur: finale 100 meter hardlopen; 14.50 uur: hoogspringen; 15.30 uur: kogelstoten; 15.50 uur: 1500 meter; 16 uur: touwtrekken! 16.40 uur: discuswerpen; 17 uur 4 x 100 meter estafette; 17.30 uur prijsuitreiking.

GEEN ESTAFETTE.

Men deelt ons van de C.A.B. mede, dat de voorgenomen estafette door omstandigheden enige weken is uitgesteld.

ZETELVERPLAATSING.

Van 30 Maart 1942 af is de zetel van de N.V. Hollandse Beton Maatschappij van Batavia overgeplaatst naar Willemstad, Curaçao.

TENTOONSTELLING VAN BLOEMEN, PLANTEN EN VRUCHTEN.

Het Bestuur van de V.O.C. schrijft ons:

Op Zaterdag 5 en Zondag 6 Juni as. zal door de Vrouwen Organisatie Curaçao in het Loge-gebouw aan het Wilhelminaplein een tentoonstelling en verkoop van bloemen, planten en vruchten gehouden worden.

Velen uwer zullen zich nog het grote succes herinneren, waarin de gecombineerde handwerk en bloemen-tentoonstelling zich verleden jaar mocht verheugen. Dit jaar hebben wij ons uitsluitend toegelegd op bloemen, planten en vruchten — wij hebben dus veel meer ruimte — kunnen veel meer laten zien en naar wij hopen veel meer verkopen. Wij mogen natuurlijk niets verklappen van wat u allemaal te zien zult krijgen, maar raden u aan eens een kijkje te komen nemen.

Hebt u alles op uw gemak bekeken en een flinke, aanvulling voor uw tuin gekocht, dan noodt een gezellig zitje u tot een kwartiertje uitrusten in ons...... (neen, wij mogen heus niets verklappen), waar u des middags onder het genot van een zacht muziekje een heuse thé-complet kunt savoureren en in de morgenuren rustig een heerlijk kopje koffie met toebehoren kunt drinken.

Bang om daar bepakt en bezakt te zitten — geen nood — de gekochte planten kunnen niet direct meegenomen worden, dan zou het geheel er veel te rommelig gaan uitzien. Alle aankopen kunnen Zondagmiddag na 17.30 uur og 's Maandagsmorgens in ontvangst genomen worden.

Terwijl u daar door een paar lieftallige dienstertjes van het goede der aarde voorzien wordt, krijgt u misschien lust eens een gokje te wagen — en ziet daar komt al een aardig meiske aan, dat u een lotje wil verkopen. De verloting van enige op de tentoonstelling aanwezige voorwerpen zal op Zondagmiddag om 17 uur plaats vinden.

Hebben wij u nieuwsgierig gemaakt? Des te beter. De tentoonstelling wordt geopend Zaterdagmiddag om 15 uur en is des Zondags geopend van 10 tot 12 uur en van 15 tot 18 uur. Wij hopen er u in groten getale te zien, en denkt aan het goede doel, dat ons allen zo na aan het hart moet liggen: De ontspanning van de militairen van zee- en landmacht op Curaçao.

Deze krant is gedeeltelijk ongecorrigeerd.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **San Juan (Puerto Rico):** Het Noordamerikaanse leger maakte bekend, dat de posten in het Oostelijk deel van de Caraïbische Zee worden gevestigd onder een nieuw „Antillen Departement". Dit vervangt het vroegere Trinidad Commando, hetwelk een afdeling is van het Departement Puerto-Rico. Generaal-Majoor Henry C. Pratt, Commandant van het Departement Puerto Rico, deelde mede, dat het vergrootte commando ook de bases zal omvatten, die gehuurd zijn in Brits West-Indië en Brits Guyana.

— **Tsjungking:** Doktoren, die President Lin Sen van China behandelen, zeiden, dat hij „iets beter" is, maar nog steeds in ernstige toestand verkeert. De 81-jarige President is sedert 12 Mei ernstig ziek.

— **Moskou:** Twee Russische vlootcommandanten zijn tot de rang van Admiraal bevorderd. Het zijn Wladimir Trubutz, Commandant van de Baltische Zeevloot en Ivan Yumasjev, Commandant van de vloot in het Verre Oosten.

— **Londen:** Het Italiaanse communiqué meldde aanvallen van de Geallieerden op Foggia, Augusta, Pantelleria en plaatsen op Sardinië.

— **Londen:** Gevechts-escaders van de Raf snelden over de Zuidoostelijke kust van Engeland om de vijandelijke kanaalkust aan te vallen.

— **Fairbanks (Alaska):** Joseph Davies arriveerde hier op de thuisreis uit Moskou.

— **Londen:** Waarnemend Premier Clement Attlee maakte in het Lagerhuis bekend, dat Groot-Britannië in de eerste drie jaren van de oorlog 514.993 man verloren heeft in alle gelederen van de imperiale strijdkrachten.

— **Londen:** Radio-Algiers deelde mede, dat de Franse oorlogsschepen te Alexandrië naar Generaal Giraud overgingen op de dag, dat Tunis viel. Hieraan werd toegevoegd: „Dit belangrijke nieuws werd geheim gehouden om klaarblijkelijke militaire redenen".

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Officieel werd verklaard, dat 337 vijandelijke vliegtuigen tijdens de maand Mei in luchtgevechten werden neergeschoten. De Geallieerde verliezen in dit gebied bedragen 108 vliegtuigen.

— **Londen:** Officieel wordt medegedeeld, dat 4 vijandelijke gevechtsbommenwerpers hedenmiddag door gevechtsvliegtuigen werden vernield bij een aanval op een stad aan de Zuid-Oost kust van Engeland. De aanval werd gedaan door 12 Fockewulfs. Behalve de 4, die werden neergeschoten, werden nog 2 geraakt, die misschien niet meer hun bases zouden kunnen bereiken.

De Jang-tse-Kiang, de Levensader van China.

CHINA'S STRIJD OM DE RIVIER.

HET LEVEN VAN SCHIPPERS, VISSERS, BEDELAARS, OP.UM-SMOKKELAARS EN DE MANNEN VAN DE JONKEN.

In de geschiedenis van het mensdom, in het bestaan van volken hebben rivieren immer een belangrijke rol gespeeld. Als verkeerswegen en voedselbronnen, in handel en landbouw zijn zij dikwijls de prijs geweest van een krijg. Dood of leven van duizenden wezens hebben vaak afgehangen van de wijze, waarop een rivier zich gedroeg.

Als er een rivier is, die voor het bovenstaande bewijzen te over heeft gegeven, dan is het wel de Jang-tse-Kiang in China, aan welker oevers Chinezen en Japanners op het ogenblik in dodelijke worsteling gewikkeld zijn.

De Jang-tse-Kiang (d.w.z. de blauwe rivier) of Takiang (d.i. grote rivier) is de grootste en belangrijkste rivier van China. Zij heeft een lengte van 5200 km; ontspringt in het Noorden van Tibet en komt als Kin Sjakiang (d.i. goudzand-rivier) het Chinese grondgebied binnen. Vervolgens stroomt zij in talloze bochten en lussen, die aan onze speelse Kromme Rijn doen denken, naar de Oostchinese zee, na een breedte bereikt te hebben van meer dan zeven kilometer. Op vele plaatsen heeft zij zich een bedding moeten uitslijpen tussen de rotsen door, en daar heeft zij het karakter van een bergstroom met een breedte van niet meer dan 150 à 300 meter. Wanneer des zomers in Tibet de bergsneeuw smelt en de rivieren doet zwellen, staat het water op die plaatsen niet minder dan zestig meter hoger dan in de winter..

De boeren van Midden-China kennen de rivier slechts als Takiang of grote rivier. Zij vormt de hoofdverkeersweg voor een volk, dat geheel van de grond afhankelijk is, eenvoudige en bijgelovige lieden, voor wie duivels, draken en riviergoden nog werkelijkheden zijn. Voor hen is de Jang-tse-Kiang niet een gewone rivier, doch een vader, een god. Haar vruchtbaar makend slib laat zij bijna overal achter en tachtig kilometer buiten haar monding geeft dit slib aan de zee nog een donkerbruine tint. In haar stroomgebied, dat een oppervlakte beslaat ter grootte van Frankrijk, Duitsland, Italië en Engeland tezamen, wonen ongeveer 200 millioen mensen.

De Jang-tse-Kiang is de levensader van acht provincies en de enige uitweg naar zee voor ongeveer zestien van China's grootste steden. Van Sjanghai tot aan Tsjungking, dat bijna 2300 km. stroomopwaarts ligt, zijn deze steden de centra van dichter bevolkte en veel grotere gebieden dan het Donaubekken, doch zonder de economische en politieke hindernissen van dit laatste. De Chinezen van dit gebied vormen een eenheid door de macht van een gemeenschappelijke levenswijze en een algemeen aangenomen philosophie, welke ouder is dan welke beschaving ook in Europa.

Sjanghai en Hankow.

Sommige van deze steden zijn zo belangrijk en hun handel is zo winstgevend, dat zij handelaren uit alle delen der wereld tot zich getrokken hebben. Sjanghai, bijvoorbeeld, is een internationale stad bij uitnemendheid. Het ligt feitelijk niet aan de Jang-tse-Kiang, doch aan de Woesoeng, niet ver van de plaats waar deze zich in de eerstgenoemde rivier stort. Toch heeft Sjanghai in verband met zijn gunstige ligging de meeste handel met het buitenland en is het de hoofdstapelplaats daarvan. De moderne aangelegde straten van de vroegere ruime internationale nederzetting, hun trams en neonlicht, vormen een schrille tegenstelling met de daarnaast gelegen oude Chinese stad met haar bochtige en modderige straatjes, waarin honderdduizenden Chinezen krioelen. Hankow is de tweede stad, die hoofdzakelijk door Westers kapitaal gebouwd is; het heeft dezelfde internationale kenmerken, doch zijn lot is veel nauwer verbonden met dat van de stroom, naar welke het Bondsgebouw zijn zo massieve voorgevel toekeert. In beide steden beheersten de buitenlanders de gemeentelijke administratie, ofschoon hun aantal slechts een fractie was van de meer dan vier millioen inwoners te zamen.

Tsjinkiang en Tsjungking.

Andere steden aan de Jang-tse-Kiang hebben een meer zuiver Chinees karakter bewaard. Tsjinkiang en Tsjungking zijn, ofschoon ver uiteen gelegen, nog geheel en al Chinees. Eerstgenoemde is de hoofdstad van de provincie Kiang-Su met een bevolking van meer dan vijf en dertig millioen zielen, en ligt aan de kruising van de Jang-tse-Kiang door het Keizerskanaal, of Grote Kanaal van Peking naar Hangtsjow, dat acht eeuwen geleden door den eersten der Mongoolse keizers aanglegd is. Tsjungking, een stad met een millioen inwoners, is de uitvoerhaven van de afgelegen en romantische provincie Szetsjuan — een provincie ter grootte van Frankrijk, met vijftig millioen zielen, een niet te schatten rijkdom aan mineralen en een bodem van onbegrensde vruchtbaarheid.

Nanking was sedert enige tijd de hoofdstad van de Chinese Republiek en is nu, evenals Sjanghai, in Japans bezit. Hier bestaat niet de afscheiding tussen de vreemdelingen en de Chinezen, welke in Sjanghai gevonden wordt. De vreemdelingen zijn er trouwens veel minder talrijk. De stad is omgeven door een veertig kilometer lange muur, die een zonderling verspreide massa woningen, eendenvijvers, regeringsgebouwen, geteerde wegen, stukken land, bomen, ruïnes en versterkingen omsluit. Hier en daar verdicht de stad zich, doch even verder ziet men weer velden, boerderijen en bouwland.

Buiten de stadsmuur verheft zich trots het wit stenen gedenkteken voor Sun Yat-Sen tegenover de beboste flanken van de Purperen Berg. De regering was juist begonnen een grootscheeps park aan te leggen aan de voet van de berg, en de stad zelf te moderniseren, toen de Japanners het land binnenvielen.

Van Sjanghai naar Tsjungking.

Een reis van Sjanghai naar Tsjungking, dus stroomopwaarts, met een der boten van de geregelde dienst, duurt tien dagen. Uit een oogpunt van bevaarbaarheid kan men dit stuk van de Jang-tse-Kiang in drie gedeelten onderscheiden. Van de benedenrivier, die tot Hankow reikt, bezitten de ruim 400 kilometers tussen Nanking en Kiukiang het mooiste landschap. De rivier heeft soms een breedte van drie tot vijf kilometer en vernauwt zich dan weer tussen steile oevers. Hier en daar verdeelt zij zich in twee of drie stromen, welke zich bewegen langs ronde zandeilandjes, welker aanzien en ligging, elk jaar veranderd. Aan de zuidelijke oever zien wij beboste heuvels, die soms tot aan de rivier reiken en zich dan weer terugtrekken. Noordelijk van de rivier is het land vlak en, zover het oog reikt, bebouwd met rijst, katoen, tarwe en bomen. Bij Kiukiang verheft zich midden in de rivier een eenzame steile rots, waarvan de top bebost is en waarop Boeddhistische priesters een tempel gebouwd hebben. De rots draagt de toepasselijke naam van „De Kleine Wees".

Het middengedeelte, tussen Hankow en Itsjang is het minst bekorende gedeelte van de reis naar Tsjungking. Hier is de rivier speels geworden; ze heeft grote lussen gevormd en daardoor een afstand, die in rechte lijn 320 km bedraagt, vergroot tot een tocht van 600 km. Te Tjenglin neemt de Jang-tse-Kiang haar belangrijkste zijrivier op, de Siang, welke door de rijke provincie Hunan stroomt.

De tekenen ener oude beschaving.

Langs de gehele rivier, van Sjanghai tot Tsjungking en zelfs nog verder, staan pagoden op heuveltoppen als getuigen van een zeer oude beschaving, terwijl langs de waterkant inschriften in tempels de grootte verkondigen van China's verleden en de pracht van zijn kunst.

Boven Tsjenglin wordt de rivier smaller en ondieper en derhalve minder gemakkelijk te bevaren. Op bepaalde plaatsen moet voortdurend gepeild worden. De Chinezen doen dat met bamboestokken en met een zangerige stem roepen ze de gevonden diepten af. De vaargeulen in het midden der rivier hebben de eigenaardigheid in het laagwater seizoen telkens van plaats te veranderen, vaak in een enkele nacht. Op zulke plaatsen ziet men de sampans van de Rivierdienst bezig de geulen te betonnen volgens de laatste peilingen.

Kort voor Itsjang wordt het landschap weer heuvelachtig, totdat een massief gebergte de doorgang naar het Westen schijnt te zullen versperren. Hier is het punt, waar de rivier uit de beknelling der bergwanden te voorschijn komt. Verder stroomopwaarts komen dus de stroomversnellingen.

De schoonheid van de natuur.

Tussen Itsjang en Wanhsien liggen landschappen van ongeëvenaarde schoonheid. Een woest en bijna onbegaanbaar bergmassief sluit de provincie Szechuan van de wereld af, en door deze scheidsmuur baant de Jan-tse-Kiang zich een weg, die uit een opeenvolging van diepe dalen en steile bergspleten bestaat.

Typisch Chinees doet een kennisgeving aan geplaatst op de Blaasbalg (een berg, aldus genaamd naar de vorm van een der zijden), waarin de opheffing van de afscheiding van Szechuan in de volgende woorden betreurd wordt: „Eens was dit de enige weg naar Szechuan; tegenwoordig gaat het gemakkelijk per vliegmachine of kanonneerboot."

Van Itsjang af wordt de reis in een kleiner vaartuig voortgezet. De korte, afgeknotte vorm daarvan en de krachtige stuurinrichting maken het mogelijk, vlug te wenden, wanneer het door een versnelling moet varen. Veel meer dan kleine diepgang is geringe lengte van belang op de bovenloop van deze rivier. Binnen een half uur wordt de Itsjang kloof bereikt, een geschikt voorproefje van wat verderop nog te wachten staat. Het is een wonderlijke sensatie in een stroomversnelling te ontdekken, dat het schip stil ligt, ofschoon de machine op volle kracht werkt, en als het ten slotte toch in het hogere water gekomen is, op te merken, dat het in een kolk meegesleurd wordt naar een uitstekende rotspunt, aan een bôtsing, waarmede het ternauwernood ontsnapt.

Tot de merkwaardigste bergstromen behoort de Wusjam, die veertig kilometer lang is, halverwege waarvan zich de Chinese Dynastiesteen bevindt, waarvan gezegd wordt, dat hij een stuk laat vallen telkens wanneer een dynastie in China ten val gebracht zal worden. Aan het einde hiervan komt men in een open ruimte, waar de hete pekelbronnen van Kueifu aan de oever wolken van stoom opzenden.

Met jonken over de rivier.

De gewone Chinese jonken worden door mensenkracht tegen de stroomversnellingen opgetrokken. Voor een enkele jonk zijn een groot aantal trekkers nodig, en de oefening van hun beroep wordt biezonder gevaarlijk als de smalle trekweg in de rotsen uitgehouwen is; één misstap betekent een zekere dood.

Het laatste gedeelte van de reis naar Tsjungking — 280 km. boven Wanhsien — bezit een schoonheid van geheel andere aard. Het landschap blijft nog heuvelachtig en er zijn nog gevaarlijke stroomversnellingen, doch het is vriendelijker en slechts zelden naderen de heuvels elkander zo dicht, dat men van een kloof zou kunnen spreken. Meestal is het uitzicht ruim en het water kalm, en beperkt de taak van den stuurman zich tot het zoeken van zijn weg tussen de rotsblokken door, welke bij laag water te voorschijn komen.

De rivier biedt in haar bovenloop een geheel biezondere aanblik. Pagoden op de hoogste heuvels kondigen de nadering van de dorpen aan, die door een muur omgeven blijken te zijn. Steden zijn op schijnbaar ontoegankelijke rotsen gebouwd als wijkplaatsen. Jonken worden over de stroomversnellingen getrokken door een groot aantal bijna ongeklede trekkers, die, om zoveel mogelijk kracht te kunnen oefenen, soms een zo hellende lichaamsstand aannemen, dat zij met hun handen de grond raken. De gevaren, welke de scheepvaart bedreigen, hebben hier mythische gedaanten aangenomen. Elke rots heeft haar eigen draak en elke stroomversnelling haar eigen geest. De kleine altaren, welke langs de oever gevonden worden, getuigen van de dankbaarheid der jonkbemanningen, wier leven gespaard werd toen alles verloren scheen. Hier wordt een eeuwige strijd gestreden tussen mens en natuur, en de mens is maar nauwelijks in staat zich staande te houden.

Boven Tsjungking is de Jang-tse-Kiang nog enige honderden kilometers voor kleine stoomboten bevaarbaar; verderop verliest de rivier zich in de wilde bergen van Midden-Azië.

Het belang van wegen en spoorwegen, van moderne irrigatiemethoden en kunstmeststoffen kan niemand blind maken voor de grote betekenis, welke een rivier voor de bewoners van haar oevers heeft. In China, waar moderne werkwijzen nog weinig bekend zijn en dikwijls bespot worden door het landvolk, is de rivier het eigenlijke middel van bestaan voor millioenen mensen, zowel voor boeren als voor vissers, jonkbemanningen, opiumsmokkelaars en beroepsbedelaars.

Het smokkelen van opium.

Armoede is in dit land een zo algemeen verbreide kwaal, dat beroepsbedelaars overal gevonden worden. Stoomboten, die in de rivierhavens komen, worden dikwijls omzwermd door schreeuwende bedelaars, die rondpedelen in tobben. De opium-smokkelaars, ofschoon eveneens alomtegenwoordig, geven om begrijpelijke redenen minder duidelijk blijk van hun aanwezigheid. In het binnenland wordt de papaver op uitgebreide schaal verbouwd en als een zending met succes naar Sjanghai gesmokkeld wordt, vertegenwoordigt de winst een klein kapitaal. Er zijn slechts weinig vaartuigen, die van Tsjungking naar Sjanghai vertrekken zonder een zekere hoeveelheid opium aan boord te hebben, en er bestaan wonderlijke verhalen over de scherpzinnigheid, waarmede de opium verborgen wordt. Eens werden verscheidene ponden ontdekt achter een losse metselsteen in de ketelruimte van een stoomboot; de plaats was natuurlijk niet te bereiken zolang de boot onder stoom was. Een ander maal ontdekte een buitenlands ambtenaar kleine pakjes opium in de marmeladepot op zijn ontbijttafel.

Voortdurend onderzoek van schepen en van de bezittingen en de kleren der bemanningen door de anti-smokkeldienst heeft de duizenden smokkelaars niet kunnen ontmoedigen. Deze dienst werkt voornamelijk met behulp van verraders, die inlichtingen geven, als hun stilzwijgen niet voldoende betaald wordt, doch de strijd is vrijwel hopeloos. Afpersing en omkoperij verijdelen een algehele zuivering.

Een andere algemene ondeugd der Chinezen is de liefde voor het dobbelen. Overal vindt men op straat gelegenheid om in de een of andere vorm te spelen. De inzet bestaat meestal uit een koperen muntstukje ter waarde van het vijfde deel van een cent.

Het leven op de jonken.

Er zijn honderdduizenden families, die in jonken op de Jang-tse-Kiang leven en sterven en die zelden aan land gaan om andere reden dan om lading in te nemen of te lossen, of om voedsel in te slaan. Hoewel tegenwoordig de stoomboot tot op zekere hoogte de plaats van de jonk ingenomen heeft, is deze nog het aangewezen middel van vervoer voor het plaatselijke handelsverkeer en dit geschiedt, zoals het in alle tijden plaats gehad heeft, waarbij de tijd geen rol speelt. Nog altijd is het voor den eigenaar van een jonk lonend, veertig trekkers te huren om zijn schuit over de stroomversnellingen van de bovenrivier te slepen, of meer benedenwaarts een week te wachten op een gunstige wind. Neemt de wind een gunstige wending, dan is het nu biezonders als een honderdtal jonken uit een kreek of inham te voorschijn komen en in een lange rij achter elkaar de rivier opzeilen. Ze blijven daarbij zo dicht mogelijk bij een der oevers met het doel het volle profijt te trekken van de tegenstroom.

De Chinees stelt veel prijs op het uiterlijk van de boot, waarin hij vaart. Daarom laat hij wel de boeg van zijn jonk met schilderwerk versieren. Zijn er ogen op de boeg geschilderd, dan dienen deze voor de waarneming van gevaren, die het menselijk oog niet zien kan.

De zeilen der jonken zijn van dik katoen vervaardigd of ook wel van aaneengenaaide matten. Op de bovenrivier worden zeilen echter minder gebruikt dan roeiriemen. Van zestien tot twintig roeiers staan in de boot, die zij met korte slagen voortbewegen. Bij het afvaren van een versnelling wordt de boot recht in de stroom gehouden door middel van een lange stuurriem uit de boeg.

Een enkele maal doet het bijgeloof der Chinezen een gevaar ontstaan, namelijk wanneer een jonk opzettelijk dwars voor de boeg van een stoomboot langs gestuurd wordt, zodat een botsing onvermijdelijk schijnt en slechts ternauwernood vermeden kan worden. De Chinezen grijnzen van voldoening als zij dat kunststukje uitgehaald hebben, want dan zijn zij den duivel kwijt, dit zich aan een touw door hun jonk liet medeslepen, en hij is nu met de stoomboot verbonden, die het touw doorgevaren heeft.

De houtvlotten.

Op de middenrivier vormen houtvlotten een meer werkelijk gevaar. Deze vlotten zijn soms vier- tot vijfduizend vierkante meter groot en zakken de rivier af met behulp van kleine sleepboten, die het vlot in het rechte spoor moeten houden. De wet schrijft het gebruik van een sleepboot voo[r] maar zuinigheidshalve wordt stee[ds] een miniatuur bootje genomen, d[at] niet in staat is een groot vlot te le[i]den. Op zulk een drijvend eiland wo[r]nen soms een honderdtal mensen [in] houten hutten.

Sommige houtvlotten bestaan slecht[s] uit samengebonden en hoog opgest[a]pelde boomstammen, waarbovenop zic[h] een paar mensen bevinden. Valt zul[k] een vlot uiteen, wat wel eens gebeur[t,] dan schieten van alle kanten Chinezen toe om zich de losgeraakte en afgedre[ven] stammen toe te eigenen. Het is een ongeschreven wet op de Jang-tse-Kiang, dat onbeheerd op de rivier drij[vend] goed het eigendom wordt va[n] dengene, die het in bezit neemt.

Volgens dezelfde wet is iemand, di[e] een ander van de dood door verdrin[]king redt, voor de rest van zijn leve[n] verantwoordelijk voor het welzijn va[n] dan geredde, en rust op hem de plich[t] den geredde te onderhouden. Verering der voorouders is de basis van de godsdienst dezer mensen, en indie[n] sympathie, liefde en werkelijke hul[p] betoond moet worden, komt de famielie, zo niet uitsluitend, toch in de eerst[e] plaats in aanmerking.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di., 1 Juni

Telegram Afdeling: Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468

Sportclub „Asiento": Tennis: De inschrijving voor de dames-enkel-wedstrijden om de Gladice-beker, die door de C.S.C. worden georganiseerd, is thans opengesteld. Opgave tot deelneming hieraan dient te geschieden bij een der leden van de tenniscommissie van Asiento of C.S.C. **vóór Donderdag 3 Juni.** De wedstrijden zullen dan 4 Juni aanvangen.

HOENDERVERENIGING „HET GOUDEN HAANTJE".

Men schrijft ons:

Hierbij delen wij de leden mede, dat wij as. Woensdag- en Vrijdagmiddag tussen 16 en 18 uur Layena en gemengd voer zullen uitgeven.

In ons eigen belang raden wij u aan op de door ons opgegeven dag, als op het aan u toegezonden formulier staat vermeld, te komen, daar wij het anders niet aan kunnen. Wij hebben genoeg voer in voorraad, dus een ieder ontvangt wat men in de loop der tijd neeft opgegeven. Helaas is er nog geen kuikenvoer (Startena en Growena) aangekomen, en wij raden u dan ook ten zeerste aan met het bestellen van kuikens of broeden hiermede rekening te houden.

De distributie zal niet langer plaats hebben in het Noordamerikanen-kamp maar bij zg. Electriciënhuisje op Rio Canario nabij het Noordamerikanen-kamp.